

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 073 "Менеджмент"

**на тему: «Формування стратегічного розвитку підприємства на засадах життєвого
ЦИКЛУ»**
(назва теми)

Виконавець:
студент факультету менеджменту,
обліку та інформаційних технологій
Синельникова Ярослава Максимівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
д.е.н, професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Кузнецова Інна Олексіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних реаліях усе дуже швидко змінюється, з'являються нові ринки, конкуренти, розвиваються технології, міняються економічні умови. Щоб вижити, підприємства змушені постійно розробляти та реалізовувати ефективні стратегії, які могли б забезпечити їхню стабільність і прибутковість. Стратегічний розвиток підприємства є ключовим фактором його довгострокового успіху, оскільки дозволяє адаптуватися до змін зовнішнього середовища, оптимально використовувати ресурси та досягати визначених цілей. Одним з підходів до формування стратегії є концепція життєвого циклу підприємства, яка дозволяє будувати управлінські рішення з урахуванням етапу розвитку компанії. Кожне підприємство проходить певні етапи життєвого циклу і їх усвідомлення дає змогу обирати відповідні стратегії розвитку, саме тому дослідження стратегічного розвитку на засадах життєвого циклу є актуальним і має важливе теоретичне та практичне значення.

Мета дослідження. Дослідження процесу формування стратегічного розвитку підприємства на основі концепції життєвого циклу та застосування отриманих знань для розробки рекомендацій щодо вдосконалення стратегії розвитку на ТОВ «Квадро».

Завдання дослідження:

- розкрити сутність стратегічного розвитку підприємства, охарактеризувати концепцію життєвого циклу та проаналізувати формування стратегії на її основі;
- дослідити діяльність ТОВ «Квадро»;
- провести стратегічний аналіз стадії життєвого циклу меблевої галузі України;
- проаналізувати інтенсивність конкуренції в меблевій галузі;
- здійснити економічне обґрунтування напрямів стратегічного розвитку компанії.

Об'єкт дослідження підприємство з виготовлення меблевих заготовок ТОВ «Квадро».

Предмет дослідження процес стратегічного розвитку підприємства на основі концепції життєвого циклу, механізми його формування та реалізації.

Методи дослідження. У роботі використані методи аналізу, синтезу та узагальнення для дослідження сутності понять, методів та формування відповідних висновків. Фінансовий аналіз для оцінки фінансового стану підприємства, статистичний аналіз для дослідження ринку. SNW-аналіз для оцінки внутрішнього середовища та метод «П'ять конкурентних сил» М. Портера для оцінки зовнішнього середовища підприємства. Метод визначення стадії розвитку галузі за М. Портером. Прямо пропорційний метод розрахунку амортизації та методи економічного аналізу для оцінки ефективності реалізації запропонованого проекту.

Інформаційна база дослідження наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників з питань стратегічного розвитку підприємств, концепції життєвого циклу, а також аналітичні матеріали, фінансові звіти та внутрішня документація ТОВ «Квадро».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 64 сторінки. Основний зміст викладено на 51 сторінці. Робота містить 17 таблиць, 12 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи стратегічного розвитку підприємства на засадах життєвого циклу»** розглянуто сутність і значення стратегічного розвитку підприємства, концепцію життєвого циклу та її етапи, процес формування стратегії на основі життєвого циклу компанії.

У другому розділі **«Напрями удосконалення стратегічного розвитку компанії «Квадро»** проаналізовано діяльність компанії ТОВ «Квадро», її внутрішнє середовище, фінансовий стан. Проведено стратегічний аналіз стадії життєвого циклу розвитку галузі, аналіз інтенсивності конкуренції в галузі за М. Портером, визначено стадію ЖТЦ ТОВ «Квадро», обґрунтовано напрями стратегічного розвитку.

Запропоновано відкрити магазин та виробничий цех у місті Київ для залучення нових клієнтів та підвищення рівня прибутковості. Проведено розрахунки та визначено, що чиста приведена вартість складатиме 1639,3 тис. грн., при цьому термін окупності буде 1,07 року.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. За результатами критичного аналізу наукової літератури визначено, що стратегія підприємства це - довгостроковий та комплексний план управління, орієнтований на створення унікальної та стабільної позиції на ринку. Важливість стратегічного розвитку зумовлена тим, що саме він дозволяє забезпечити стабільне зростання та економічний розвиток. Розглянуто визначення поняття життєвого циклу різними авторами і, на нашу думку, найбільш прийнятним є визначення І. А. Бланка. Загалом життєвий цикл можна визначати як процес розвитку підприємства, що супроводжується різними стадіями та особливостями і має завершене коло свого розвитку. Також розглянуто наукові підходи про кількість та назви стадій і визначено, що усі вони є різними, однак, ми вважаємо, що найбільш логічною і практично орієнтованою є п'ятиетапна модель Д. Міллера та П. Фрізена. На основі їх моделі, детально дослідили особливості кожного етапу. Недоліком є те, що розвиток підприємства не обов'язково може бути послідовним, як зазначають вчені. Проаналізовано процес формування стратегії підприємства на засадах концепції життєвого циклу підприємства та визначено, що це поетапна діяльність спрямована на визначення довгострокових цілей компанії та способу їх досягнення. Основними принципами побудови стратегії є орієнтація на довгострокові цілі, багатоваріантність напрямків розвитку і безперервність розробки стратегії. Сформовано поетапний процес розробки стратегії, який складається з восьми етапів і розглянуто можливі варіанти стратегій відповідно до етапів життєвого циклу компанії та їх характеристики. У результаті визначено, що формування стратегічного розвитку саме на основі концепції життєвого циклу є дієвим підходом.

2. За результатами аналізу внутрішнього середовища визначено, що ТОВ «Квадро», займається виготовленням меблевих заготовок та торгівлею матеріалами для меблів з 1998 року. Має магазин та виробництво в місті Одеса, а також інтернет-магазин. Організаційна структура є лінійно-функціональною і налічує 128 працівників. За останні три роки чистий дохід підприємства був не стабільним і падав, через повномасштабне вторгнення, однак за останній рік зріс. Із іншими економічними показниками подібна ситуація, що означає підприємство відновлює свою діяльність. Фірма є рентабельною, однак наявне зниження цього показника, при цьому її ліквідність та платоспроможність на майже на задовільному рівні, тому що частина значень відхиляються від нормативних. Проведено аналіз внутрішнього середовища застосуванням SNW-аналізу, де виявили сильні (відносини з постачальниками, асортимент, якість продукції, маркетинг, сервіс і підтримка клієнтів, логістика) та слабкі (рівень рентабельності, недостатня фінансова стійкість підприємства, канали збуту) сторони.

3. За результатами стратегічного аналізу стадії життєвого циклу встановлено, що на основі типових характеристик стадій розвитку галузі за М. Портером (покупці та їх поведінка, зміни в товарах, маркетинг, стан виробництва, конкуренція) меблева галузь перебуває на етапі зрілості.

4. За результатами аналізу інтенсивності конкуренції в галузі визначено, що основними викликами для підприємства є «конкуренція в галузі» та «влада споживачів». Аналіз підтвердив, що компанія перебуває на стадії зрілості, що відповідає як її внутрішньому стану, так і загальному розвитку меблевої галузі.

5. Обґрунтовано, що відкриття магазину та виробничого цеху в місті Києві є доцільним напрямком стратегічного розвитку ТОВ «Квадро». Визначено, що необхідні інвестиції складатимуть 1200 тис. грн., а також розраховано витрати, доходи, амортизацію, чистий прибуток, чисті грошові надходження. Чиста приведена вартість (NPV) складатиме 1639,3 тис. грн., при цьому термін окупності буде 1,07 року. За результатами розрахунків проєкт визнано економічно доцільним і таким, що підлягає реалізації.

АНОТАЦІЯ

Синельникова Я.М. «Формування стратегічного розвитку підприємства на засадах життєвого циклу».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «073 Менеджмент»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2025.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування стратегії розвитку підприємства, що спеціалізується на виготовленні меблевих заготовок, засновані на дослідженнях та аналізі наукових матеріалів різних авторів. Розглянуто сутність і значення стратегічного розвитку підприємства, концепцію життєвого циклу та особливості формування стратегії на її основі.

Проаналізовано діяльність компанії ТОВ «Квадро», зокрема її фінансовий стан, внутрішнє середовище. Проведено стратегічний аналіз стадії життєвого циклу розвитку меблевої галузі та конкурентне положення компанії у галузі.

Запропоновано стратегію розвитку, що відповідає актуальній стадії життєвого циклу підприємства та орієнтована на розширення ринкової частки й підвищення прибутковості ТОВ «Квадро».

Ключові слова: стратегія, розвиток, життєвий цикл, стратегія розвитку підприємства, галузь меблів.

ANNOTATION

Synelnykova Y. «Strategic Development of an Enterprise Based on the Life Cycle Concept»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «073 Management»

Odessa National Economics University. – Odessa, 2025.

The work deals with the theoretical aspects of forming a development strategy for an enterprise specializing in the manufacture of furniture blanks, based on research and analysis of scientific materials by various authors. The essence and significance of strategic development of an enterprise, the concept of life cycle and peculiarities of strategy formation on its basis are considered.

Author analysis the activities of Quadro LLC, in particular its financial condition and internal environment. A strategic analysis of the life cycle stage of the furniture industry and the competitive position of the company in the industry is carried out.

The author proposes a development strategy that corresponds to the current stage of the enterprise's life cycle and is focused on expanding the market share and increasing the profitability of Quadro LLC.

Keywords: strategy, development, life cycle, enterprise development strategy, furniture industry.